

תכנית ההשלמה לתואר ב"א בסייעוד בנצרת

קורס מספר 290.1921: סוגיות בניהול כלכלי בסייעוד

שנה"ל תשע"א, 2010-2011

סמסטר ב', ימי רביעי 18:00-16:00

מרצה: מר איתן אופנהיים M.Sc.

סילבוס הקורס

היקף שעות: שעתיים סמסטריאלי, 2 נקודות זכות
שעות קבלה: ימי רביעי, לפי תיאום מראש
דואר אלקטרוני: eytanop@alumni.technion.ac.il

רקע הקורס ומטרותיו

בעשורים האחרונים מתפתח תחום כלכלת הבריאות בקצב מואץ בעולם המערבי, במדינות המתפתחות ובארץ. גידול בשיעורי הילודה בשילוב עם עלייה בתוחלת החיים והדרישות לשיפור באיכות החיים הם הגורמים העיקריים לגידול בהוצאות הבריאות. גידול זה בא לידי ביטוי הן בערכים מוחלטים, דהיינו בכסף, והן בעלייה בהוצאות הבריאות כאחוז מהתוצר הלאומי. העלייה הרב שנתית בהוצאות הבריאות של ממשלות ויחידים מחייבת ראייה המשלבת את תחום הבריאות עם הכלכלה. רשויות הבריאות בארץ ובמדינות רבות בעולם שוקלות כלים לניהול רפואה מודרנית ומתקדמת תוך בחינת חלופות קיימות והעלויות הכרוכות בכך. על רקע זה, בוחן הקורס את המימד הכלכלי של שירותי הבריאות תוך הקניית מושגי יסוד בחשיבה כלכלית לצורך הבנת השיקולים והאילוצים במערכת הבריאות בכלל ובארץ בפרט. בראיה הכלכלית, שירותי הבריאות נבחנים כ"מוצר", המערך הרפואי כ"ספק" וצרכני הבריאות כגורם ה"ביקוש". בקורס נבחן את יחסי הגומלין שביניהם.

דרכי למידה

הרצאה פרונטלית, דיונים ותרגילים. הסטודנטים יתבקשו לקרוא חומר משיעור לשיעור.

נושאים בהם הקורס יעסוק

- מושגי יסוד בכלכלה: תופעת המחסור, ביקוש, היצע, תחרות, גורמי ייצור, הקצאת משאבים.
- מאפייני שוק הבריאות: הגורמים לעלייה בביקוש, התערבות ממשלתית, בלימת הוצאות על ידי מבטחים והממשלה.
- מוסדות האשפוז בישראל: בעלות וסוגים.
- חוק ביטוח בריאות ממלכתי: סל שירותים, מס בריאות.
- מקורות מימון לשירותי בריאות.
- שיטות תמחור במערכת הבריאות.
- "Case Study" – ניתוח כלכלי של מחלקה סיעודית.

דרישות הקורס

- נוכחות חובה על פי תקנון האוניברסיטה.
- קריאת מאמרי החובה יימסרו בתחילת הקורס מתוך הרשימה הביבליוגרפית.

הערכת הסטודנט

ציון המעבר בקורס הוא 60% וכולל את המרכיבים הבאים:

- 10% נוכחות בשיעורים
- 90% מבחן

- 2 -

רשימת מקורות ביבליוגרפיים

קריאת החובה תימסר בתחילת הקורס:

- אפשטיין ל. וחורב, ט. (2007). **אי שוויון בבריאות ובמערכת הבריאות**. ירושלים: מרכז טאוב לחקר המדיניות החברתית בישראל.
- בן נון ג., ברלוביץ, י. ושני, מ. (2010). **מערכת הבריאות בישראל**. תל-אביב: הוצאת עם עובד.
- דויח מבקר המדינה. (2007). **דוח שנתי 58 לשנת 2007**.
- חורב, ט. (2008). **צמצום אי-השוויון בבריאות הניסיון הבינלאומי ויישומו לישראל**. ירושלים: מרכז טאוב לחקר המדיניות החברתית בישראל. עמ' 68 – 83.
- ממשלת ישראל, תוכניות עבודה. (2009). **משרד הבריאות: עיקרי תוכניות העבודה לשנת 2009**. כנס הצגת תוכניות העבודה לשנת 2009.
- ממשלת ישראל - תוכניות עבודה (2010). **משרד הבריאות עיקרי תוכניות העבודה לשנת 2010**. כנס הצגת תוכניות העבודה לשנת 2010.
- צ'רניחובסקי, ד. (2007). **מימון מערכת הבריאות בישראל – 1995 – 2005. היבטים של עוני, פרוגרסיביות ובקרה, על הגידול בהוצאה הלאומית לבריאות**. ירושלים: מרכז טאוב לחקר המדיניות החברתית בישראל.
- צ'רניחובסקי, ד. (2010). **דוח מצב המדינה חברה, כלכלה ומדיניות 2009**. ירושלים: מרכז טאוב לחקר המדיניות החברתית בישראל. עמ' 275-318.
- Gawande, A. (2010, August 2). *Letting Go*. The New Yorker. Retrieved (2010) from http://www.newyorker.com/reporting/2010/08/02/100802fa_fact_gawande

אתרי אינטרנט

מבקר המדינה <http://www.mevaker.gov.il>

מרכז טאוב לחקר המדיניות החברתית בישראל <http://www.taubcenter.org.il>

משרד הבריאות <http://www.health.gov.il>

קמדן, ניו ג'רסי <http://www.camdenhealth.org>